

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
2022-ci il tarixli 7-331 №-li
emri ilə təsdiq edilmişdir.

“İnteryer və eksteryerin bədii tərtibatçısı”
ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2022

“İnteryer və eksteryerin bədii tərtibatçısı” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu): 030110
2. Məşğulluq təsnifatında kodu: 3432
3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi: 4
4. Peşə təhsili pilləsi: Texniki peşə təhsili
5. İxtisasın qrupu: İnteryer və eksteryerin bədii tərtibatçısı
6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr: Sənətşünaslıq, mədəniyyət və incəsənət
7. Qəbul şərtləri: Ən azı ümumi orta təhsil
8. Tədris müddəti: Ümumi orta təhsil bazasından: 2 il, tam orta təhsil bazasından: 1 il.
9. **Attestasiya:** Tələbələrin ixtisas modulları üzrə qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na, ümumtəhsil fənləri üzrə attestasiya “Ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.
10. **Ümumtəhsil fənləri** üzrə tədrisin təşkili tam orta təhsil səviyyəsində tədrisin təşkili normativlərinə uyğun həyata keçirilir.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: İnteryer və eksteryerin bədii tərtibatçısı									
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)									
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərinin miqdarı						Məsələt
			I		II				
			5	10	10	3	9	1	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1	1				
2	Peşə etikası	40	2	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40	2	3					
4	Sahibkarlıq	40			4				
5	İKT-dən istifadə	40	2	3					
	Baza modulları üzrə cəm:	185	7	10	5				
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	415	21	15	16				
6	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	50	4	3					
7	Rəsm	55	5	3					
8	Rəsmxət və perspektiva	50	4	3					
9	Rəngkarlıq	50	4	3					
10	Kompozisiya və rəngşünaslıq	50	4	3					5
11	Tərtibatda istifadə olunan materiallar	40			4				5
12	Bədii tərtibat işlərinin texnologiyası	40			4				5
13	Fotoqrafiyanın əsasları	40			4				5
14	İncəsənət tarixi	40			4				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	440	8	12	16	40	0		
	İstehsalat təcrübəsi	360					40		

Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1400	36	37	37	40	40	0	0
Məsləhət saatları:	20							20
YEKUN	1420							

İxtisasın adı: İnteryer və eksteryerin bədii tərtibatçısı												
Təhsil müddəti: 2 il (ümumi orta təhsil)												
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	Yarımillər üzrə həftəlik dərslər saatlarının miqdarı									
			I kurs					II kurs				
			I	II	I	II	I	II	I	II		
			5	10	20	3	5	10	10	12	1	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Çağırışaqədərki hazırlıq	60	1	1	1		1	1	1			
2	Fiziki tərbiyə	60	1	1	1		1	1	1			
3	Ana dilində ünsiyyət	40	4	2								
4	Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2								
5	Hesablama əməliyyatları	40	4	2								
6	İKT-dən istifadə	40			2							
7	Peşə etikası	40					4	2				
8	Sahibkarlıq	40							4			
9	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40					2	3				
10	Estetika və mədəni özünüifadə	40			2							
		440	14	8	6	0	8	7	6			
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	900	15	17	15	0	13	14	15			
11	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	40	2	3								
12	Rəsm	55	3	4								5
13	Rəsmxət və perspektiva 1	75	5	5								
14	Rəsmxət və perspektiva 2	40			2							
15	Rəngkarlıq 1	75	5	5								5
16	Rəngkarlıq 2	140			7							

17	Kompozisiya və rəngşünaslıq 1	35					7					
18	Kompozisiya və rəngşünaslıq 2	120			6							
19	Tərtibatda istifadə olunan materiallar 1	70					6	4				5
20	Tərtibatda istifadə olunan materiallar 2	50							5			
21	Bədii tərtibat işlərinin texnologiyası 1	50						5				5
22	Bədii tərtibat işlərinin texnologiyası 2	50							5			
23	Fotoqrafiyanın əsasları	50						5				
24	İncəsənət tarixi	50							5			
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	1000	8	12	16	40	16	16	16	0		
	İstehsalat təcrübəsi	480								40		
	Tələbələrə maksimum məcburi dərslər yükü	2820	37	37	37	40	37	37	37	40	0	0
	Məsləhət	20										20
	YEKUN	2840										

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət
Modulun kodu: 1
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkar məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerindən kənarında kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.
Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materialı şifahi olaraq təqdim edir.

4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət
Modulun kodu: 2
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazım olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi bilir, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Gündəlik həyatda öz fikirlərini sadə cümlələrlə ifadə edir.
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir.
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini izah edir.
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir.
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları izah edir.
3. Maliyyə məsələləri ilə bağlı mövzularda ünsiyyət qurur.
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.
Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyyalar aparmağı bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir.
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir.
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini izah edir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları
Modulun kodu: 3
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablama aparacağı, cədvəl və qrafiklər hazırlayıb istifadə etməyi, cəbr qanunlarını tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir.
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablama aparır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxımları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarımları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.
5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablama yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayır və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındakı diaqramları qurur.
Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexslər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.
Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyasını izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu inteqrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmunu necə tətbiq edilməsini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 5
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 6
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.
2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.
3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir
4. Peşəkarlığın karyera inkişafındakı rolunu dərk edir.
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.
2. Vaxtın idarə olunmasındakı əsas yanaşmaları təhlil edir.
3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtın idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.
4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.
5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.
2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.
3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.
4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir.
5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir.

2. İş etikasını anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir .
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 7
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımı resursları müəyyənləşdirib toplamağı, və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planının məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.

3. Biznes plan hazırlanmasından sonraki addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Estetika və mədəni özünüifadə

Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə Azərbaycan yazıçıları və rəssamlarının əsərlərini təhlil etməyi, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim etməyi, iş şəraitində fikrini düzgün və mədəni tərzdə çatdırmaq üçün maraqlı bədii ifadə tərzini seçməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsas əsərlərini şərh edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycanın 3 görkəmli yazıçısının əsərlərini təhlil edir.
2. Azərbaycan musiqi sənətinin 3 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını təhlil edir.
3. Azərbaycanın 3 görkəmli vizual rəssamının əsərlərini təhlil edir.

Təlim nəticəsi 2: Dünya incəsənət nümunələrini və məşhur mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsərlərini şərh edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dünyaca məşhur 3 mədəniyyət sahəsini müəyyən edir.
2. Mədəniyyət sahələri haqqında məlumatları təhlil edir.
3. Seçilmiş mədəniyyət sahələrinin şifahi təqdimatını verir.
4. Başqalarına mədəniyyət sahələrinin təqdim edilməsinə dair konstruktiv rəy verir.
5. 3 mədəni sahənin yazılı təqdimatını hazırlayır.

Təlim nəticəsi 3: Kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Estetika anlayışını təhlil edir.
2. Kreativlik anlayışını təhlil edir.
3. Estetika anlayışından istifadə edərək kreativ ideyalar təqdim edir.

Təlim nəticəsi 4: Etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ölkəmizə xas nəzakət qaydalarını şərh edir.

2. İş yerində etiket qaydalarını tətbiq edir.
3. Ayrı-ayrı ölkələrdə istifadə edilən etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə
Modulun kodu: 9
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Hərəkəti vərdiş və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.
Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.

2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.
3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Çağırışaqədərki hazırlıq
Modulun kodu: 10
Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir.
2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır.
3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir.
4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir.
Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyələndiyini nümayiş etdirir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir.
2. Müasir döyüş vasitələrini təsvir edir.
3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir.
4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhalinin mühafizəsi haqqında biliklərini təsnif edir.
5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sağlam həyat tərzi üzrə bilikləri əlaqələndirir.
2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir.

3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir.
4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir.
5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımını yerinə yetirir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları
Modulun kodu: 11
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş üsullarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançıları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.
Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqləri sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşısını ala biləcək tədbirləri və yanğının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivanların, meydançıların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.
Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir.
Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir.

3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür.
Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.
Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırdıqdan sonra ətraf mühitin qorunması naminə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Rəsm
Modulun kodu: 12
Təlim nəticəsi 1: Həndəsi fiqurların və məişət əşyalarının rəsmini çəkməyi bacarır
Təlim nəticəsi 2: Parçanın büküşlərini çəkir.
Təlim nəticəsi 3: İnteryer elementlərini və natürmortü perspektivdə çəkməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 4: İnsanın bioloji quruluşunun rəsmini çəkir.
Modulun adı: Rəsmxət və perspektiva
Modulun kodu: 13
Təlim nəticəsi 1: Kompozisiyaların rəng qanunauyğunluğunu mənimsəyir.
Təlim nəticəsi 2: Xətti perspektivni qurmağı bilir və bacarır.
Modulun adı: Rəngkarlıq

Modulun kodu: 14
Təlim nəticəsi 1: Rəngkarlığın əsasını, texnikalarını tətbiq edir.
Təlim nəticəsi 2: İnteryer etüdlərini çəkir.
Modulun adı: Kompozisiya və rəngşünaslıq
Modulun kodu: 15
Təlim nəticəsi 1: Kompozisiyanın növlərini bilir
Təlim nəticəsi 2: Kompozisiyanın qurulma prinsiplərini mənimsəyir və tətbiq etməyi bacarır
Təlim nəticəsi 3: Kompozisiyanın mərkəzini tapır, ornamental kompozisiyaları çəkir.
Təlim nəticəsi 4: Kompozisiyanın rəng qanunauyğunluğunu tətbiq etməyi bacarır.
Modulun adı: Tərtibatda istifadə olunan materiallar
Modulun kodu: 16
Təlim nəticəsi 1: Rəsm, rəngkarlıq və heykəltaraşlıq materiallarını seçir.
Təlim nəticəsi 2: Rəsm, rəngkarlıq və heykəltaraşlıq materiallarını tətbiq edir.
Təlim nəticəsi 3: Su tərkibli, qeyri su tərkibli boyaları və lakları tətbiq edir.
Modulun adı: Bədii tərtibat işlərinin texnologiyası
Modulun kodu: 17
Təlim nəticəsi 1: Bədii tərtibat işlərində alət və avadanlıqlarla işləməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Şrift yazı işlərində sadə fəndləri yerinə yetirir.
Təlim nəticəsi 3: Bədii tərtibat işlərində texniki fəndlərdən, kollaj və aplikasiya texnikasından istifadə etməyi və trafaret texnikasını tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 4: Bədii tərtibatda dekorativ, ağac üzərində oyma eskizini çəkməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 5: Sənaye və ictimai binalarının interyerində dekorativ kompozisiyaları kompleks yerinə yetirir, monumental-dekorativ işləri icra etməyi bacarır.
Modulun adı: Fotoqrafiyanın əsasları
Modulun kodu: 18
Təlim nəticəsi 1: Bədii tərtibat işlərində fotoqrafiyadan istifadə edir.

Təlim nəticəsi 2: Fotoçəkmə texnikasının əsaslarını bilir və bacarır.
Modulun adı: İncəsənət tarixi
Modulun kodu: 19
Təlim nəticəsi 1: Qədim dünya və Misir, Antik, Orta əsrlər və İntibah dövrünün incəsənətini öyrənir.
Təlim nəticəsi 2: Qərbi Avropanın XVII, XIX, XX əsr və Azərbaycan incəsənətini bilir.
Modulun adı: İstehsalat təlimi
Modulun kodu: 20
1.İnteryer etüdlərini çəkilməsini bacarır.
2 Kompozisiyanın qurulmasını bacarır.
3. Material, alət və avadanlıqlardan istifadə etməklə bədii tərtibat işlərini icra edə bilir
4. Bədii tərtibat işlərində müxtəlif materiallardan istifadə edərək dekorları hazırlamağı bacarır.
5. İnteryerdə və eksteryerdə müxtəlif texnikalarla dekorları hazırlamağı bacarır.
Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (İş yerində öyrənmə)
Modulun kodu: 21
Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik qaydalarını tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Müxtəlif rəsmləri çəkir və xətti perspektivani qurmağı bacarır.
Təlim nəticəsi 3: İnteryer etüdlərini çəkir, kompozisiyanı rəng qanunauyğunluqlarına görə tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 4: Material, alət və avadanlıqlardan istifadə etməklə bədii tərtibat işlərini icra etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 5: Bədii tərtibat işlərində fotoqrafiyadan istifadə etməyi bacarır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dilde ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
  - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
  - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğunun nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "Stem" fənni əlavə olaraq tədris olunur.